ਰਾਮਦਾਸ ਵਾਯਧਨ ਗੈਡਲਿੰਗ (ਸਿੰਸ ਡਿਸੀਜ਼ਡ) ਰਾਹੀਂ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਾਤਸਾਲਬਾਈ ਰਾਮਦਾਸ ਗੈਡਲਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਗਿਆਨਚੰਦ ਨਾਨੂਰਾਮ ਕ੍ਰਿਪਲਾਨੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਰਾਹੀਂ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਧਰੁਪਦਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4479)

ਜੁਲਾਈ 28, 2021

[ਵਾਈਨ ਸਰਨ ਅਤੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 - ਆਰਡਰ XLII ਅਤੇ XLI ਅਤੇ ਐੱਸ.100 - ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ - ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ - ਆਯੋਜਿਤ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੱਸ ਕੇ ਇਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੰਬੰਧਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਖੇਪ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਖਾਸ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਇਕ ਵਾਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਸਵਾਲ, ਆਰਡਰ XLII ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਆਰਡਰ XLII ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐੱਸ.100 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰ.2 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਆਰਡਰ XLI ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਭਾਵ, ਅਪੀਲੀ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ - ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ - ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਤੇ ਫਿਰ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ- ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4479

2001 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 275 ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੰਬੇ ਬੈਂਚ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.03.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਮਨੋਜ ਗੋਰਕੇਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਿਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਗਾਰਵੇਸ਼ ਕਾਬਰਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

ਆਰਡਰ

1.ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਕਬਜੇ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ 08.03.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੰਬਈ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਨਿਆਂਇਕ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 275 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2001 ਦੇ.

2. ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਅਕੋਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ (1995 ਦਾ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 189) ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ (ਮੁਦਈ) ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਮਿਤੀ 01.10.1992 ਦੇ ਤਹਿਤ 27,500/- ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ; ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਫਿਰ 03.08.1995 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

3. ਮੁਦਈ ਨੇ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਵੇਚੀ ਸੀ; ਸਗੋਂ ਉਸਨੇ 27,500/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਨਾਮਾਤਰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਸੀ

ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 19,750/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨਕਦ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ 7,500/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਫਰਿੱਜ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

4. ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਇਹ ਤੱਥ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਟੈਕਸ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

5. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਥਿਤ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 20,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਚੈੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੋੜਨ ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਪਰ, ਹੋਰ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ।

6. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਚੈੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ 44 ਤੋਂ 47 ਤੱਕ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਕਤ ਚੈੱਕਾਂ 'ਤੇ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਚੈੱਕਾਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਚਾਲ ਚਲਾਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੰਨਿਆ, ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

7. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ (ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ) ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"(1) ਕੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਗਲਤ ਫਾਰਮੂਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

(2) ਕੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਹਨ?

(3) ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗੜਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?"

8. 08.03.2016 ਦੇ ਅਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਤਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਦੂਜੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿੰਦੂ ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਮਤਭੇਦ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਜਾਂ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਿਰਲੇਖ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ।

9. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ 08.03.2016 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਠੋਸ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੇ ਠੋਸ ਟੁਕੜੇ,

ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੀ| ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

11. ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੰਬੰਧਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

12. ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗੇ ਪਰ, ਅਸੀਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮੁਦਈ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਹੋਰ ਚੈੱਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਕੋਲਾ ਅਰਬਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਡੀਡਬਲਯੂ-4 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ। ਬੈਂਕ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ 07.12.1992 ਨੂੰ 600/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਇਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖਾਤੇ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇਸ ਟੁਕੜੇ ਦੇ ਅੰਤਮ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮੁੱਚੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਲੀਲ ਲਈ ਅਤੇ 13.07.1992 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੈੱਕਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਚੈੱਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 07.12.1992 ਰੁਪਏ 600/- ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ, ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਉਹ

ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ, 08.03.2016 ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਖਾਸ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

13. ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ('ਸੀਪੀਸੀ') ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਥ੍ਰੈਸ਼ਹੋਲਡ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਦੇਸ਼ XLII ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

14. ਆਰਡਰ XLII ਸੀ.ਪੀ. ਸੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 100 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 2 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਆਰਡਰ XLI ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਅਪੀਲੀ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 100 ਸੀਪੀਸੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"100. ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ— (1) ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪਾਸਿਓਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(2) ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੀਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(4) ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ।

(5) ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ, ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲ, ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।"

XLII ਸੀ.ਪੀ. ਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 2 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: -

"1. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ– ਆਰਡਰ XLI ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

2. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ– ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਰਡਰ XLI ਦੇ ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 100 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਪੀਲ।

15. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ 08.03.2016 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ।

16. ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

17. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ; 08.03.2016 ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ 2001 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 275 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 1995 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਲਦੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669